

Member of:

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Publishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto, - L.E. 6-2185
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other countries \$5.00.

NÁŠ HLAS

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 40 (239) Vol. VII.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Saturday, October 28, 1961

28. ŘÍJEN

Dr. S. Ředina,
předseda Ústředí ČSNS v Kanadě

Čtyřicetletý let Československé republiky nezměnilo nic na ideách, na nichž byl stát založen a budován. Idea sebeurčení národů platí stejně dnes, jako platila v roce 1918, kdy byla prohlášena americkým prezidentem Wilsonem. Idea humanitní demokracie zůstává časovou i dnes a je dokonce základním kamenem svobodného světa proti světu, který je ovládan komunistickou ideologií. Obě zmíněné ideje stávají se ústřední motivací dnešní mezinárodní politických krizí. President Kennedy v odpovědi na Chruščevovy návrhy ohledně mírové smlouvy s Východním Německem zdůraznil výslovně, že německý národ jako každý jiný stát na světě má právo, aby sám si určil politickou formu svého státu. Nemůžeme upřít logiku tohoto prohlášení, i když snad naše sentimenty z doby ne příliš vzdálené volaly by po určitých preventivních sankcích proti německému národu, jehož vůdci vyvolali konflikt s nepředvídanými následky. Bohužel politické akce neřídí se vždy zásadami přísné logiky, nýbrž bývají ovlivňovány často oportunistem. Zdá se, že Západ v dnešní mezinárodní krizi neuvědomuje si závažnost principů, které jsou v záce a není ještě odhodlán vnést svou vůli protivníkovi mocenskými prostředky. Dříve či později objeví se však marnost koexistenčních snah a je otázkou, zda čas je na straně Západu. Ministerský předseda Velké Británie prohlásil nedávno, že "studená válka" potrvá ještě jednu generaci nebo i déle. Tato slova připomínají nám jednoho z jeho předchůdců, který ohlašoval v roce 1938 záchranu míru na celé příští generace.

Má-li se lidstvo dostat z dnešního neklidu, který může vésti ke světové katastrofě, měly by vlády ve vnitřní i mezinárodní politice uplatňovat zásady humanitní demokracie, jak ji hlásal Masaryk.

Humanita vyžaduje respekt člověka k člověku, národa k národu jiné mu a státu vůči státu bez ohledu na to, zda se jedná o národ a stát veliký či malý. Tato zásada důsledně vylučuje prosazování sebeckých cílů jedné složky národa proti druhé a vede k harmonickému soužití. Důsledkem humanitní zásady je pak koncept demokracie a to nejen v politické sféře nýbrž ve všech oblastech veřejného života a sociálního, hospodářského nebo kulturního.

Pramen dnešních mezinárodních krizí musíme hledat v konfliktu dvou ideologií, z nichž jedna vylučuje druhou. Komunistická ideologie může být prosazována jedině diktaturou a násilím a proto její vůdce hrozí politickým systémem demokratickým, že je pohrbí. Má-li demokracie z tohoto vyjít vítězně, nemůže používat bojových prostředků negativních pouze na to, že komunismus je zlý. Bojové prostředky musí být pozitivní a musí vést k přesvědčení, že struktura lidské společnosti v systému demokratickém daleko převyšuje strukturu společnosti v jádu komunistickém, který opravdový ráj slibuje za dalších dvacet let. Technologický pokrok posledních desetiletí přináší nutné změny pro utváření lidské společnosti a životní formy důstojné za celkovního zřízení musí být nahrazeny formami pro atomový věk. V tomto stadiu vývoje měla by tudíž humanitní demokracie být intenzivněji aplikována, má-li si svobodný svět svoji svobodu uchovat. V tomto směru ukazuje slibnou cestu do budoucnosti západní Evropa, která na poli hospodářském projevuje vzájemnou kooperaci mezi jednotlivými státy, které v minulých dobách byly úhlavními nepřáteli. Poněvadž pak tato oblast patří i ke společnému kulturnímu dědictví, lze hledět s důvěrou vstříc budoucnosti. I když letošní 28. X. vzpomínáme na explozi sovětských raketových bomb a hrozbu zničení, nesmíme ztrácet víru v právo a svobodu, jako ji neztrácely generace v minulém století za okolností, které byly mnohdy bez naděje.

PROFESOR DR. VÁCLAV HLAVATÝ PROMLUVÍ NA BANKETU, KTERÝ PORÁDÁ ODBOČKA ČSNS BATAWA V SOBOTU V 8 HODIN VEČER V TRENTONU. — V NEDELI PROMLUVÍ V SOKOLOVNĚ, 1621 DUPONT V 8 HODIN VEČER. — OSLAVU PORÁDÁJÍ VŠECHNY ČS. DEMOKRATICKÉ ORGANISACE V TORONTE.

Prof. Dr. V. Hlavatý mezi námi

V neděli 29. a v pondělí 30. října navštíví Toronto prof. dr. Václav Hlavatý, matematik světového jména, označovaný v odborných kruzích za důstojného nástupce dr. A. Einsteina. Přijede do Toronta na pozvání místní odbočky ČSNS jako předseda nepolitické Společnosti pro vědy a umění (SVU), aby k torontským krajanům a kanadským hostům promluvil u příležitosti výroční oslavy založení Československé republiky. Oslava se bude konat v sokolovně na 1621 Dupont St. v neděli 29. října v 8 hod. večer.

Před oslavou uspořádá torontská odbočka ČSNS slavnostní recepci na počest prof. dr. V. Hlavatého, na kterou jsou pozváni zástupci kanadského veřejného života, různých přátelských organizací, reprezentanti krajan-ských spolků a náboženských organizací jakož i zástupci kanadského a etnického tisku a rozhlasu.

Tisková zpráva, která byla již minulý týden vydána místní Pracovní skupinou SVU a místní odbočkou ČSNS, byla přijata s neobvyklým zájmem. Zvláště vědeckí redaktori denních listů si nechtějí nechat tuto vzácnou příležitost ujít a bude jim umožněno, aby se s prof. dr. Hlavatým srovnali sešli už v neděli v pondělí, po jeho návratu z televizní vysílací stanice č. 9 v Agincourt. Nenastanou-li nepředvídané okolnosti, mohou naši krajané v Torontě uvidět a uslyšet prof. dr. Hlavatého v 11 hod. dop. na televizi v pásmu č. 9 — v programu "Around the World."

Shodou okolností vrací se vzácný host skutečně z cesty kolem světa. Trvala celkem 7 měsíců — od začátku ledna do konce července t. r. Prof. dr. Václav Hlavatý navštívil Hawaj, Japonsko, Hong-Kong, Indii, Ceylon, Afghanistan, Iran, Israel, Itálii, Francii, Belgie, Anglii a Irsko.

Prof. dr. V. Hlavatý vystupoval ve všech zemích jako československý vědec i když cestoval na americký pas (je naturalizovaným americkým občanem). Pokud na to měl vliv, psalo-li se o něm v tisku, zejména odborném, vždy trval na tom, aby jeho československý původ byl zdůrazněn. Přednášel anglicky, francouzsky a italsky a vykonal pro věc demokratického Československa nesmírný kus propagační práce, doslova: po celém svobodném světě.

Profesor dr. Václav Hlavatý je rodák z Loun (narozen 27. ledna 1894) a matematiku studoval na Karlově universitě, v Itálii a na Sorboně v Paříži. Doma i za hranicemi pytlal na 140 vědeckých prací ve všech světových jazycích, včetně japonštiny. Je redaktorem nebo přispívatelem celé řady vědeckých publikací a v knize "Leaders in American Science" je mu věnován celý dlouhý odstavec (strana 339, 1. vydání 1953-54). Několik vědeckých prací prof. dr. V. Hlavatého vyšlo dokonce i v SSSR, samozřejmě bez souhlasu autora.

Je proto pochopitelné, že se o prof. dr. V. Hlavatém také v torontské universitě. Byl pozván, aby přednášel k studentům matematického ústavu v pondělí 30. října odpoledne. Večer má být hostem fakulního sboru university na zvláštním banketu pořádaném ve fakultním klubu. Bude také přijat děkanem místní university ve zvláštní audienci a zapíše se do pamětní knihy hostů. Při uzavěření t. čísla jsou v proudu jednání o oficiálním přijetí prof. dr. V. Hlavatého na torontské radnici starostou města ne-

bo úřadujícím starostou (nevrátil-li se His Worship N. Phillips ze své japonské dovolené). Na návštěvu prof. dr. V. Hlavatého byla také upozorněna York-universita a tisková zpráva byla zaslána organizátorům přednášek na universitách v Kingstonu, v Ottawě a v Montreale.

Prof. dr. V. Hlavatý stráví také několik hodin se členy torontské Pra-

covní skupiny SVU. Bylo rozhodnuto, že členové SVU z Toronta a Hamiltonu budou obědvat s prof. dr. Hlavatým v neděli brzy odpoledne v hotelu, který bude jeho torontským domovem.

Vítáme prof. dr. V. Hlavatého do Toronta a děkujeme mu za všechnu znamenitou práci, kterou pro demokratické Československo koná.

KE DNI SVOBODY

Protikladem lákavé teorie o "Pokroku lidstva" je skutečnost, že miliony lidí, celé národy, jež byly po staletí strážci civilisace, mohou jen ve skrytu nitra vzpomínat na národní svobodu, na život důstojný lidské osobnosti, na šťastný rozvoj společnosti i jednotlivce. Je tragédií, že v nekonečném zástupu potupených a umlčených jsou občané Československé republiky, kteří budou v těchto dnech vzhlížet k slavnému dni 28. října 1918 jako ti, kdož v biblických dobách oplakávali v otřocích na březích Eufratu pád Jeruzaléma. Pohled do minulosti není však jen hřbitovní elegií, příčinou žalu a neplodného eněni: dějiny mají být především zdrojem nové naděje, ukazovatelem nových cest. Píáme se dnes, kdy se nám víc a víc vnučuje myšlenka, že věc našich národů je pouhou hříčkou v politickém plánování atomových velmocí: co dělají naši předkové a otcové, že 28. říjen 1918 byl navždy zapsán do dějin jako zářící pochodeň svobody?

Po celé generace prokazovali Češi a Slovinci svými činy a obětmi, že se nikdy dobrovolně nevzdali svých práv na nezávislý stát. Se zvýšeným úsilím tak činili, když svět zapomněl na naše jméno, když pro mocnostní nle neznamenal slavná minulost Českého království. V podzimmím slunci památého roku dozrál plod nezlozné víry. Nadešla chvíle, kdy Masarykova Prohlášení Československé nezávislosti byla ve Washingtonu přirovnána k Jeffersonově chartě a pozdravena jako "nejvýznamnější manifest lidstva toužícího po svobodě." Vyznání humanity, neumdlévající úsilí o dosažení samostatnosti a spojení se s Západními demokratickými a domácí frontě i bitevním poli — to jsou základní pilíře Dne osvobození.

Máme všechny předpoklady, abychom pokračovali v nadšené práci budovatelů, abychom proti nynějšmu otrávení státní bojovosti, jak nám připrakuje národní tradice. Jen málo vůli postaví se zlu na odpor a vytrvat! Nemůže být nebezpečnějšího nepřitele než nezájem a bezradné zbavování se odpovědnosti, jako by všechna práce byla marna. Kdyby tak uvažovali naši otcové, nikdy by nebylo 28. října a svobodné Československé republiky. Ať slyšíte i zv. vědeckou hňahu o nastávajícím století koexistence, ať třeba marně hledáte zmínku o Československu ve zprávě o nějaké vrcholné konferenci, nezapomínejte víru tolikrát historii potvrzenou, víru ve vítězství pravdy.

V čin proměňujte své přesvědčení a 28. říjen se opět vrátí.

ONTARIO, 28. října 1961.

ČESKOSLOVENSKÉ NARODNÍ SDRUŽENÍ V KANADĚ

JIRÍ CORN, C.A.,
generální tajemník.

Dr. STANISLAV ŘEDINA,
předseda.

ÚVHY KOLEM PROGRAMU KSSS

FERDINAND PEROUTKA

Analytické čtení publikovaného návrhu programu sovětské komunistické strany zabere deset nebo dvacet hodin. Na konec analytický čtenář se odvrátí nespokojen. Program mnoho mluví o budoucnosti, ale pomíjí, co se stane v nejbližší přítomnosti. Je to dlouhý program, ale nevysvětluje, proč by, snad, mohla vypuknout atomová válka k vůli otázce přístupu do západního Berlína. Program praví: "Vstoupiv do arény politického zápasu, marx-leninismus se stal mocnou ideologickou zbraní." Ještě něco jiného vstoupilo do arény politického zápasu. Program nevysvětluje, proč Sověty se nespokojí tak mocnou ideologickou zbraní, jakou je marx-leninismus, nýbrž nad to vyhrožují atomickou bombou, dokonce stomegatonovou, a fyzickým zničením celých zemí. Program je pln děr. Osobuje si říci, že komunismus uskutečňuje sebeurčení národů. V jedné z děr však zmizelo vysvětlení, proč tedy sovětský maršál Žukov vyhrožoval Polákům, že budou pobiti jako mouchy, jestliže se odchýlí od sovětské linie.

Program praví, že revoluce není na export, ale nepraví, proč tedy Sovětská armáda vpadla do Maďarska. — Program potvrzuje, co jsme dávno věděli: že vedle všech svých publikovaných programů, komunismus vždy ještě měl nepublikovaný vedlejší tajný program nebo plán. Vedlejší program vyhrožování Polákům, vedlejší program invaze do Maďarska, vedlejší program terorizování stomegatonovou bombou, vedlejší program vypouštění v září 1961 na lidstvo děst atomické ho odpadu. Má tedy pro toho, kdo by chtěl odhadnout přítomné nebo nejbližší děje, publikovaný program sovětské komunistické strany cenu jen poměrnou.

Častěji než o čem jiném program mluví o tom, že podstatou komunismu je vědecký socialismus, a mluví o tom takovým tonem, jakoby komunismus nikdy se od vědy ani na okamžik neuchýlil a jakoby věda přišla na svět teprve s marx-leninismem. Opět shledáme, že věda nevysvětluje některé hlavní události, způsobené komunisty. Program praví: "Diktatura proletu

GOOD-BY,
MR. FROST

Josef Cermak

There are leaders who can boast of an unquestioning adulation of their followers but can claim little more than a cold politeness from the indifferent and a mild contempt from their political adversaries. You, Mr. Frost, have the adulation, sometimes perhaps unquestioning, of your followers. But you have more, much more. You have won for yourself the respect of all.

Not all of us on the editorial board of this newspaper share your political philosophy. To some of us it seems too conservative; to one or two, perhaps not conservative enough. But we all have a sincere admiration for your great contribution to the political life of this Province.

You have done much for the economic development of Ontario. You have been instrumental in formulating and enacting more enlightened social legislation. From our point of view, your most important contribution may well have been in the sphere of racial and religious tolerance.

I do not recall that you have made many high-sounding pronouncements on the subject of tolerance. And yet, during the years of your premiership, the integration of various ethnic groups into the political life of this Province has been most remarkable. Cynics may say that the Cabinet appointments of Mr. Yaremko and Mr. Grossman were a matter of political expediency. Even if we should admit that that was partly the case we nevertheless believe that these appointments are a testimony to your courage and tolerance.

It is always sad to say good-by to an era. It is always a somewhat melancholy duty to say good-by to a man who has proved himself a distinguished leader and a trusted friend. The days of your hardest labour may be over, Mr. Frost. But we are confident that (to paraphrase Robert Frost) you still have promises to keep and miles to go before you sleep, and miles to go before you sleep.

Good-by, Mr. Frost — and thank you!

riátu, která představuje pravou demokracii, demokracii pro pracující lid." Tato zchytralá věta má dva díly. V jednom z nich v podstatě se praví: diktatura je demokracie a demokracie je diktatura, demokracie trvá, i když všechny demokratické instituce a formy byly zrušeny. Tuto tezi, ačkoli je tak stará jako komunismus, ani nejpovolnější vědecká mysl Pokračování na str. 2

ÚVAHY KOLEM PROGRAMU KSSS

Dokončení se str. 1

Dokončení se str. 1

ne přijme bez rozpaků. Je to téměř mystická politická formulace. Tato teze se udržuje na životě proto, že nikdo není ochoten vyhlásit válku pouze pro vítězství logiky, která je součástí vědecké metody.

Druhý díl zehyralé věty praví, že "pravá demokracie je pro pracující lid." Vědecká mysl, která směřuje za přesností, snadno zjistí rozdíl mezi vládou pracujícího lidu s vládou "pro pracující lid". Zjistí, že vládnout pro někoho znamená vládnout mu. Demokracie pro pracující lid je demokracie, ve které vládne někdo jiný než lid, ale, podle sovětského programu, někdo tak dobromyslný, že udělá všechno, co pracujícímu lidu vidí na očích. Americká demokracie se definuje jako vláda lidu, lidem a pro lid. Z toho komunistická definice nechává na svém místě jen dvě slova: pro lid. Jestliže lid v Sovětech nevládne, je-li jen vládnuto pro něj, kdo vládne? Je známo kdo: revoluční vedení komunistické strany, které žádný jiný úkol nepokládá za přednější než rozšíření komunistické revoluce po světě a je odhodláno přijmout i všechna rizika, která sledování tohoto cíle může přinést.

Jestliže já sám si nevládnou, nýbrž někdo jiný vládne pro mne, není možno, že se dopustí omylu, i hrubých omylů, když se snaží přejít z mé myslí, co chci? Nebo není možno, že pro mne povládne někdo dosti vládnutivý a svévolný, aby se přestal po nějaké době starat, co chci? Vědec k mé myšlénce na základě znalosti lidské povahy nepochybně musí připustit tuto možnost. Z historie sovětského státu je dostatečně známo, že, aspoň pokud se životní úroveň týká, vláda vytrvale odpirala ustoupit požadavkům pracujícího lidu a věnovala kapitál, vyplývající z práce, na ctižádostivé budování zbraní a na ctižádostivou přípravu revolucí za hranicemi Sovětského svazu.

Vědecká metoda začíná bádáním. Vědec, který by chtěl vědět, čeho si přeje, pravděpodobně nejdříve by přišel se mne zeptat. Ne tak si počíná komunistický vědecký socialismus. Pokud přání lidu se týká, tu vědecký socialismus buď vůbec nebadá, nebo přenechává tajné policii a udavačům, aby bádař svým ponurým způsobem. V demokratických zemích jsou celé instituce, které se zabývají výzkumem veřejného mínění. Jejich četní pracovníci zastavují chodce na ulicích, vnikají do domácností a ptají se, na př. teď: schvaloval byste válku k vůli berlínské otázce? Vědecký socialismus čili politbyro, se neponižuje takovým způsobem. Vědecký socialismus je aristokratický. Vědecký socialismus je diktatura. Vládne, jak praví, pro pracující lid, ale činí vše, co může, aby se nedověděl, zda pracující lid si přeje být postaven s hlubokou nejistotou k vůli berlínské otázce na pokraj atomické války.

Avšak hlubší pravda je, že aristokratické Politbyro se staví nejen na

místo lidu, nýbrž i na místo vědy, a bez pomoci vědy vyvolává a řeší — svým způsobem — hlavní aktuální politické otázky této doby, ty, které se týkají osudu sta milionů lidí. Před sto lety panovalo opojení vědou. Lidé na chvíli uvěřili, že věda je schopna beze zbytku rozluštit všechny otázky života. Od té doby lépe byly poznány meze vědy. Shledalo se, že věda se zabývá jen fakty, a pro tuto samotnou svou povahu je neschopna řešit morální otázky. Lidské chování závisí na mnoha jiných věcech než jen na vědeckých poznatcích. Věda může zjistit, že jeden národ je silnější než druhý, že Sovětský svaz silnější než Maďarsko. Ale má-li silnější národ podniknout útok na slabší, o tom věda nepraví nic. Komunistický vědecký socialismus už dále než čtyři desetiletí užívá teroru. Jak hluboké vědecké kořeny má tato pozice? Ten, kdo se nazývá vědeckým socialistou, by mohl citovat autoritu znamenitého ruského vědce Pavlova, který zjistil, že psi mohou být naučeni poslouchat určitých signálů. Tu však vědec Pavlov umkl. Jeho čistá věda mu pravila, že zvířata se tak a tak chovají za určitých okolností. Shromáždil o tom fakta. Důsledky z faktů vyvozuje člověk, dobrý nebo zlý. Pavlov nečinil závěr, že metody, které on užil na zvířata, může nebo má být užito na občany. Politbyro tak učinilo. Věda může zjistit prospěch, který vláda má z teroru, a účinky, které teror má na oběti. Ale ne vědec, nýbrž politik se rozhoduje užívat teroru.

Věda vskutku mohla říci komunistům, že hospodaření na velkých zemědělských celcích může být produktivnější než malá rozdrobená hospodářství. Která však věda jim pravila, že je neodvratná, aby při tom zahynulo několik milionů lidí, jak se stalo při kolektivizaci v Sovětském svazu? Která je to věda, jaké je její jméno, která objevila, že, za prvé, je třeba odříznout západ. Berlin od ostatního světa, a, za druhé, že je třeba, aby k vůli tomu byl svět vystaven nebezpečí války? Zde, vědo, tvé jméno je Politbyro. Zajisté existuje věda o tom, jak vyrábět atomové bomby a rakety, které je dopravují. Vytvoření bomby je vědecký výkon. Ale neexistuje žádná věda o tom, jak ji užít. To je ponecháno nevědecké, vášnivě, nedolcovalé stránce lidské mysli. Když člověk dokončí čtení nového komunistického programu, mohl by téměř nabýt dojmu, že vše je tak zařízeno, aby věda ho provázela na každém kroku jeho života. Není to tak zařízeno.

Ve všech hlavních politických otázkách, které se právě nyní snesly na lidstvo a nejvíce se dotýkají jeho vyhlídek na mír a spokojenost, a při jejich řešení se rozhoduje, zda miliony lidí zakrátko budou nebo nebudou žít, sovětská komunistická strana, ačkoli nikdy nepřestává držet v rukou program vědeckého socialismu, počíná si mimo vědu, neboť není vědy o takových otázkách. Neexistuje věda o přístupu do západního Berlína.

Důležitější než to, jak sovětská komunistická strana nazývá věci, je to, co dělá, její podniky ve všech částech světa. Nový komunistický program nazývá přechod od kapitalismu k socialismu — kterého jméno často dává přechodu od svobody k nesvobodě — "historickou nutností" a "přirozeným následkem vývoje společnosti". — Je otázkou na vědecké úrovni, jak mnoho a jak velkého násilí vyžaduje to, co je nutné a přirozené. Zřejmá vědec ka odpověď je, že přirozený vývoj nepotřebuje užívání násilí, poněvadž přirozenost sama dostává člověka tam, kam má dojít. Vidíme však, že komunismus nepřijímá tuto zřejmou a mnohokrát danou odpověď vědy. — Ačkoli vystupuje jako zástupce přirozeného vývoje, vyhrožuje násilím, jakého ještě v dějinách nebylo — sto megatonů. Po Marxovi opakuje nový komunistický program, že strašidlo komunismu obchází světem. Avšak nutnost, kterou komunismus vyhlásuje, je nepochybně plná děr, poněvadž se neuskutečňuje samotnou svou silou nutnosti, a přirozený vývoj, o kterém komunismus mluví, ustupuje a usychá, je-li ponechán sám sobě. Pro to strašidlo musí být učiněno strašnější a dostává megatonové rohy a červé jazyky atomických požárů. To je dobré pro strašidlo. Přirozenost by toho nepotřebovala.

My odpovídáme na program sovětské komunistické strany: nezastupuje to, o čem mluvíte, nutnost a přirozenost, sice by vám nebylo třeba tolik teroru uvnitř a tolik hrozeb navenek. Násilí by nebylo nutností. Zastupujete jednu politickou stranu, jednu mezi mnohými, s jejím velikým sobectvím, s jejími velkými předsudky, s její velkou chtivostí po moci.

ÚMRTÍ

Dne 19. října 1961 zemřel neočekávaně v Torontě dr. František Linhart. Zesnulý byl soudcem v Československu a po příchodu do Kanady působil nejprve v Hamiltonu a v posledních letech v Torontě. Dr. Frant. Linhart zúčastnil se práce v ČSNŠ a byl oblíben u všech, kdo se s ním setkali. Jeho manželce a dětem vyslovujeme upřímnou soustrast.

DOVOLUJEME SI OZNÁMITI, ŽE JSME OTEVŘELI

obchod obuvi

POD JMÉNEM

MARY-JAN

V TORONTĚ NA

1484 Queen Street West

(Poblíž Lansdowne)

PRO DETI — SAVAGE — PRO PÁNY — SCOTT McHALE

PRO DÁMY — NEJLEPŠÍ VÝROBKÝ

Majitelé: Jan a Marie Marrovi.

Dnes a kdysi

Otakar Odložilík

Pokračování z min. čísla

Mezi předním úředníkem v zemi a královskou rodinou se navázaly těsné styky, dosvědčené občas okázalým vystoupením. Když se Fridrichovi a Alžbětě Stuartce v Praze narodil synáček, byla požádána Magdalena Kateřina Berková, rozená Slavatová, aby pomohla. Nesla děcko z královny do komnaty do chrámu sv. Víta na podlaží ze zlatohlavy a to za hluchého trubení. S podušky splývalo šest ozdobných stuh a každou z nich držela česká šlechtična, patrně vybraná paní purkrabkou. Chlapci bylo dáno jméno Rupert, které později vešlo ve známost i v Kanadě. Paní Magdaleně připadl i úkol, kterému se kmotry někdy nemohou vyhnout: ukonejšit chlapce, který se dal do hlasitého nářku, když mu duchovní lil vodu na hlavu.

Po bitvě na Bílé hoře nebylo v Čechách místa pro rodinu, která se tak důvěrně stýkala se "zimním králem". Pana Bohuchvala a některé jiné úředníky bylo vidět v neveselé družině, která den po osudném boji u Hvizdy prošla Horskou branou a zamířila ke slezské hranici. Byli rádi, že zachránili holý život.

Anglický vyslanec u nizozemských stavů hlásil v květnu 1621, že Haagu dospěl nejvyšší český purkrabí, který dělal dojem starého muže. S tím by se shodovala Slavatova poznámka, že pan Bohuchval byl "na věku dosti sešlý." Šlechtice, který nemohl na vojnu, nečekal v exilu snadný život. Počátek nebyl nejhorší. Se zřetelem na vysoké postavení a přízeň falešné rodiny, pomohli Berkovi úředníci bramborského kurfirsta, když se dostal do Frankfurtu nad Odrou a potom do Berlína. Když se potom sešel na nizozemské půdě dostatečný počet předáků stavovského odboje, zažádali si o přijetí u nizozemských generálních stavů. Slyšení se konalo v Haagu dne 16. června 1621 a nejvyšší purkrabí měl při něm hlavní slovo. Po rozhovorech v zákulisí se stavové rozhodli půjčit českým emigrantům osm tisíc brabantských zlatých. Byla to slušná částka a na pana Bohuchvala z ní připadla polovice.

Někdejší zemští úředníci se nesešli kolem královského dvora v exilu. Na služby, které falešná rodina potřebovala, stačili dvojané z Heidlberka a čím platit jiné hodnostáře? Čeští emigranti se rozešli podle toho,

kde se komu otvírala příležitost k snesitelnému životu. Když se rozkotaly peníze ze štědré půjčky, uchýlil se Bohuchval Berka i s paní Magdalenou Kateřinou do Altony za hamburskými hradbami a požívali přízně tamní reformované obce. Není jasno, proč se na jaře 1628 tamtož vydali ještě jednou na cestu a proč si vyhledali za útočiště právě Franeker. Dánský král, který jinak držel nad Altonou ochrannou ruku, byl zapleten do války s Habsburky a možná že se obzvláště starým lidem Franeker zdál bezpečnější než město na říšském území, i když bylo daleko od Vídně. Zápis dával místo v universitní obci. Takové postavení bylo přece jenom o něco snesitelnější než prostá přihláška za uprchlíka.

Myšlenky se mi opravdu rozletěly v několika směrech, když jsem se zamyslel nad osudem Berkovým a spírádlo obraz jeho života v exilu. Lidé v sedmnáctém věku málokdy psali o dojmech z přírody nebo z nového prostředí. Vzpomínal někdejší pán na Bílé a Kuřich vodách na kraj kolem těch míst a porovnával si s ním v duchu frýzskou rovinu, která obklopovala Franeker dokola kolem? Jak se dovozůval se svými sousedy a nechtěla se paní Magdalena Kateřina příliš osamocena v městě poměrně malém, kde sice rodina znala rodinu, ale kde

bylo hodně společenských překrad, jak o nich víme odjinud. Na takové a podobné otázky není odpovědi, protože se nezachovaly ani deníky ani dopisy z přáteli.

Nejvyšší purkrabí a jeho choť nebyli ve Franekeru docela osamoceni. Od října 1627 tam zase bydlel Pavel Kaplíř ze Sulevic, hodností "nejvyšší," jiným slovem plukovník. S ním mohli vzpomínat na českou vojnu, ale Kaplíř mohl zavést rozhovor i jinam a vynáradit o své službě v Benátskách nad velením Jindřicha Matyáše z Thurnu a s "nejvyšším" Janem z Buben jako druhem a přítelem. Občas mohl rodinu navštívit lékař Ondřej Hahrbveit z Hahrbfeldu, který se v červnu 1621 s Berkou zúčastnil audiencie u generálních stavů v Haagu. Přišel do Franekeru s bohoslovci Janem Littemilem a Václavem Briniovským. Týž den, co pan Bohuchval, se k akademické obci přidružil Pražan Adam Pisecký z Kranichfeldu. Než sklenil rok a nastala zima upravená dotěrná, vstoupil na universitu Albrecht Jindřich Slavata z Chlumu a Košumberka s manželkou paní Magdalenou Kateřinou. V listopadu 1628 přišli Jan Oršnovský z Fruestensfeldu, někdejší sekretář stavovského direktoria, a Cyprián Hošťálek z Javornic. Milou skupinu tvořili Adam Vchynský ze Vchynic, Bohuslav Hodejovský z Hodejova,

SOKOLSKÝ 28. ŘÍJEN

Marie Provazníková

silu o sobě nezničí národy. Život národů, pokud se vyvíjí na výsluní pravdy, dobra a pokroku obecného, je v tomto smyslu nezranitelný jako paprsek sluneční, nepřemohou a nezahubí jej nížádné moci temnosti, lež a násilí proti němu vyslané."

Tyř tímto odkazem a celým učením ukazoval národu cestu k jeho 28. říjnu a vedl jej k němu po této cestě svým Sokolem. Chceme-li tedy obnovit dědictví 28. října roku 1918, musíme usilovat o jeho opakování především cestou Tyřšovou, cestou sokolskou. Usilovat o fyzické, duševní a mravní povznesení národa, aby byl připraven, až dojde k novému zápasu.

Tomu chtěli zabránit komunisté, napřed záladně a po puči moci, tím, že se chtěli zmocnit Sokola a zmařit jeho práci v duchu Tyřšově. Proto rozpustili Sokol, když se jim to nepodařilo, proto dodnes pronásledují ty, které podezírají, že pokračují tajně v sokolské práci. Jsou si vědomi věčné platnosti Tyřšova učení a snaží se zbavit národ síly k odporu cestou opačnou: lámáním charakterů, potlačováním svobodného kulturního vývoje národa a zmrazčením jeho kulturního dědictví. Ze škod způsobených režimem není největší ztráta státní nezávislosti a hospodářské ožebračení. Nezávislost a hospodářský rozkvět se dá znovu získat, je-li národ mravně zdravý a má-li vřtu v sebe. Daleko horší jsou škody na mravním charakteru, kulturní ochuzení a ničení víry v možnost obratu.

Komunisté nám svou praksi bezděčně potvrzují správnost Tyřšova učení a ukazují cestu k novému 28. říjnu. Je to cesta nesmírně svízelná, ale jediná, která vede k cíli.

Sílu a odvahu nám dá vědění, že cokoli děláme, je dílem na přípravě nového slavného 28. října, který bude zase jen výsledkem té drobné, všední, každodenní práce každého z vás. Přijde-li, záleží na každém jednotlivci. A on přijde, pevně v to věřím. Neboť odkaz památného 28. října roku 1918 je příliš hluboko zakotven v myslích a srdcích všech, kdo zažili aspoň jeho důsledky ve šťastných letech první republiky, než aby mohl být vymazán několika roky útlaku.

Národ, který dovedl napsat hrdé stránky historie první i druhé světové války, jistě najde sám sebe zase, až přijde chvíle jejich pokračování. Možná, že ta chvíle není daleko. Jde o to, aby nás nezastihla nepřipraveny.

Letošní oslavy 28. října se konají v ovzduší světového napětí, podobné ho onomu před zvratem nacistické expanse. Nevíme dne ani hodiny, kdy nás vývoj událostí zavolá k činu. To znamená příkaz mobilisovat všechny síly národa, aby jej rozhodná chvíle našla podle Tyřše "při té síle stále svěží, která národům nedá odumřít," abychom v rozhodné chvíli se ukázali důstojnými dědici a pokračovateli 28. října 1918.

Štěpán Střela z Rokyc. Bohuslav Hrobčický z Hrobčic a Ratibor Sekerka ze Sedčic — rektorovi trvalo asi chvíli, než pochytli všechna ta jména a připsal je k jiným studentům.

Franeker nebyl veliké město a čtené akademické obce se potkávali na mnoha místech. Jestli pak se aspoň někdo z Čechů, kteří tam žili kolem roku 1629, pustil do hovoru se studentem francouzského původu, jehož jméno u data 16. dubna 1929 znělo Renatus Des Cartes? René Descartes nemusel hledat Čechy pracně na mapě. Byl tam roku 1620, avšak nebojovně na stavovské straně, nýbrž pod katolickou korouhví.

Pan Bohuchval si nepobyl dlouho ve frýzských Athénách, jak se říkalo Franekeru mezi vzdělanými vrstevníky. Roku 1629 dokončil pozemskou pouť a byl pochován v hlavním chrámu u sv. Martina. Paní Magdaleně Kateřině nadešly ještě krušnější časy. Měla nejspíše přímluvce mezi frýzskými stavy, kteří se shromažďovali v Leeuwarden, a žila z podpor, které ji přiznávali, dlekd se i její život nenachýlil k západu. Podle zápisu, který jsem našel už před mnoha lety, umřela roku 1634 a také její tělo bylo uloženo pod dlažbu svatomartinického kostela po bok manželovi.

*

Pokračování příště

ČERNÝ DEN SPOJENÝCH NÁRODŮV

Ján Papánek

Charta Spojených národů začíná: "My ľud Spojených národův, súc odhodlaní uchrániť budúce pokolenia metly vojny . . . prehlasujeme vieru v základné ľudské práva, vytváranie priateľských medzinárodných pomerov a podporovanie sociálneho pokroku a zlepšovanie životnej úrovne vo väčšej slobode . . ." Potom uvádzajú, akým spôsobom má byť mieru, slobody a blahobytu docieľané. Vytvorili masinériu, ktorej cieľom je uskutočňovanie týchto ideálov. Politická moc bola daná do rúk piatich veľmocí, ostatným členom bola plne umožnená voľnosť rečenia a exekutívna bola daná do rúk Generálneho tajomníka.

Hneď po vytvorení Organizácie sa ukázalo, že veľmoci sa pre sovietskú výbojnú politiku nedohodnú. Určitá časť ich pravomoci bola preto prevedená na všetkých členov, to jest z Bezpečnostnej rady do Valného zhromaždenia. Sovietski kladli všetky možné prekážky tomuto vývoju. Zneškodnili prvého Gen. tajomníka a snažili sa odstrániť aj druhého, Hammarskjolda. Jeho záhadná smrť im pomohla a zatiaľ držia v šachu celý aparát Spojených národův. Je jasné, že nepripustia, aby sa opakovaly politické i vojenské akcie Spojených národův, akých sme boli svedkami na Korei, v Palestíne a najnovšie v Kongu. Zdálo sa však, že si Spojené národy uchovávajú aspoň možnosť slobody rečenia. Od 11. októbra padlo i to.

Na riadne Valné zhromaždenie každú jaseň prichádzajú vedúci politickí činitelia členských štátov a prednášajú dlhé reči o práci a politických cieľoch svojich zemí. Toto rečenie trvá obyčajne 3-4 týždne. Dňa 11. októbra rečnil taktisto aj zahraničný minister Južnej Afriky, Louw. Táto zem je pre svoju rasovú politiku voči Čiernechom a Indom na indexu Spojených národův. Každý, kto si neviesť dost materiálu, aby hovoril o vlastnej zemi, útočí na juž. Afriku. Louw sa v svojej celkom miernej reči snažil obhajovať juhoafrickú politiku — najmä keď to porovnáme s rečami Sovietov a ich satelitov proti Spojeným štátom, Arabov proti Izraelu a i niektorých nových členov z Afriky. Poukazyval na dve merítka v postupe Spojených národův a hovoril i takto: "Sú členovia, ktorí v chodoch Valného zhromaždenia a inde vystupujú ako bojovníci za ľudské práva a za ľudskú dôstojnosť, ale zavierajú oči, keď nie sú tieto zásady v úcte držané v ich vlastných zemiach. Medzi nimi sú delegácie Ruska a jeho satelitov, ktoré pohodlne ignorujú stávajúce pomery v Maďarsku a v ruských koloniálnych alebo obsadených územiach. Usilujú tiež veľmi o právo sebeurčenia, keď sa to týka území, ktoré nie sú pod ich kontrolou. Protestujú však veľmi ostro, keď sa niekto snaží, aby sa to vzťahovalo na milióny ľudí v Sovietskej ovládaných zemiach. Stejne je tomu tak aj keď si žiadajú sebeurčenie niektoré skupiny v Indii."

Protestoval proti politike Spojených národův v Kongu, zvlášť v Katanga a poukázal na skutočnosť, že Černoši v Južnej Afrike sa majú hospodársky lepšie ako v mnohých nových afrických štátoch a že ďaleko väčšie percento ich vie čítať a pisať. Zvlášť poukázal na Libériu a Etiópiu, kde "sú hrozné životné podmienky a negramotnosť."

Nikto není nútený, aby s rečou súhlasil a nijako sa nevymykal z rámca ostatných rečí, a zástupcovia afrických zemí nevedeli argumentami Louwa zavrátiť. Začali kričať, že bola urážaná ich národná česť. — Zástupca Libérie navrhol, aby reč bola vymazaná z úradných záznamov Valného zhromaždenia, čili, aby vo Spojených národoch zavedená bola medzinárodná cenzúra. Väčšina nových afrických zástupcov sa prihlásilo ku slovu a pripojilo k liberálnemu návrhu. Zástupcovia ostatného sveta mlčali. Do zasadania Valného zhromaždenia sa tak dostala opravdu nezodpovedná úlica a nikto nemal odvahy to zastaviť.

Pôvodný návrh bol pozdšie zmenený a znel: "Valné zhromaždenie odmieta urážlivý, smýšľaný a mýlny prejav vlády Južnej Afriky alebo jej zástupcu." — Prijatý bol 67 hlasmi proti jednomu. Zástupcovia ostatných členských zemí sa zdržali hlasovania, nehlasovali alebo boli neprítomní.

Dnešná úroveň rečí vo Valnom shro

maždení je taká, že keby sa začalo používať stejné merítka voči nim, aspoň 90% by ich muselo byť cenzurovaných. Tento úpadok medzinárodnej morálky len ďalej posunuje Spojené národy na naklonenej rovine a Sovietsi sa tešia ako ostatní členovia pre nich pracujú.

Proti Spojeným národom je budova, kde je na pol žerdi deväť vlajok zemí Sovietskej ovládaných a tento vývoj vo Spojených národoch nám pripomína nedávne smutné udalosti v "Shromáždení porobených národov" (ACEN). Táto organizácia je složená z tých najkonzervatívnejších elementov strednej a východnej Európy. — Dobré sa na nich vzťahuje to čo len pred pár dňami napísal Walter Lippmann: "reakční radikálovia, ktorí revoľujú proti všetkým základom vývoja dvadsiateho storočia . . . Chceli by zrušiť dvadsiate storočie, sú, tak nám hovorí, veľmi ostro proti komunizmu. Ale komunizmus, tiež patrí do dvadsiateho storočia a títo reakční radikáli tomu nerozumejú a nevedia ako mu odporovať."

Rada slobodného Československa, jediný demokraticky vytvorený orgán — čo zakladajúci člen sa do Shromáždenia snažila zaviesť aspoň trochu demokratického ducha. Preto bola už celé roky snaha sa jej zbaviť. Nepodarilo sa to. Tak prišli na pomoc niektorí politikári z Československa — Jozef Lettrich, Václav Majer, Arnošt Hejdrich a spol. Navrhli, že Rada slobodného Československa nemá práva tam byť, pretože v jej složení sú tiež cudzí občania (Američania, Kanadania, Australani, atď.) a ako takí nemajú práva hovoriť do československých vecí.

Dnes veľká väčšina československých politických exulantov si poctivo vyrába na živobytie a stala sa občanmi zemí v ktorých žije. Veď boj za udržanie a upravenie slobody a demokracie na pr. vo Spojených štátoch nie rozdielny od boja za získanie slobody a demokracie v Československu. Bez cudzej príslušnosti ostáva až na malé výnimky iba niekoľko tých, ktorí sú platení z amerických verejných prostriedkov prostredníctvom Slobodnej Európy.

Shromáždenie podmanených národův tiež ovládala úlica — složená z royalistov, šľachticov a konzervatívnych agrárnikov. Nemala argumentov a zástupcova RSČ sa vysmiala.

Boj za slobodu a demokraciu nie je ľahký, nech už je vedený proti ľavicovému či pravicovému totalizmu.

CO NOVÉHO VE SVĚTĚ

● Delegace leteckých znalců z rudé Číny jedná se zástupci britského leteckého průmyslu o podmínkách nákupu dopravních letadel typu Viscount. Naznačuje to, že Peking není zcela spokojen se stroji sovětské výroby.

● Dvě československé pěší divise byly nedávno přesunuty na území Vých. Německa, kde se prý zúčastní manévrů branných sil států Varšavského paktu. Bezpečnostní policisté z Prahy předem prostudovali všechny možnosti útěků do Západního Německa a ve spolupráci s východoněmeckými orgány podnikli řadu opatření, která mají dešekem zabránit.

● Britský jaderný vědec Alan Nunn který byl za špionáž pro Sověty odsouzen do vězení a trest si odseděl, dostal nyní nabídku z africké Ghany, aby se stal profesorem jaderné fyziky na univerzitě v Akie.

● Evropská Rada se na svém zasedání ve Štrasburku rozhodla, že jejich 16 členských území utvoří jeden Mírový Sbor podle vzoru amerického "Peace Corps".

● Podle některých náznaků vchodu německého tisku, píše W. Ulbricht do pense ve chvíli, kdy v Západním Německu zmizí s politické scény kancléř Adenauer. Pravděpodobným nástupcem Ulbricha je komunistický teoretik Karl Schirdewan, chránělec Suslova.

● Mezinárodní právní komise při Spojených národěch — složená z Angličana, Nora a Rakušana — zveřejnila zjištění, že francouzští parašutisté během bojů o Bizertu nelidsky mučili a bezprávně popravili řadu tuniských vojenských a civilních zajatců.

● Přední západoněmecký novinář K. Lichtenstein byl postřelen komunistickými strážemi na hranici Východního Berlína a násilím zavlčen za Že-

leznou oponu. Později bylo oznámeno, že zemřel.

● Do Moskvy přiletěla na Kongres sovětské komunistické strany tříletná delegace kanadské komunistické strany: Tim Buck, Leslie Morris a John Veer. V čele čínské delegace byl premiér Chou En-Lai.

● V Káhýře byli pouličním davem přepadeni dva vojenští zplnomocněnci: Kanadán W. C. Langstaff a Ind, jehož jméno nebylo zveřejněno. — Egypťská vláda se omluvila, pachatelé jsou však dosud na svobodě.

● Francie oznámila, že až na další zastavila pokusné jaderné výbuchy v saharské poušti.

● Syrie se stala 101. členem Spojených národů. Vůdce syrské komunistické strany, který žije v exilu v Moskvě, požádal nový režim o povolení k návratu. Jeho žádost byla zamítnuta.

● Spojené státy poslaly do Západní Evropy dalších 10.000 vojáků a několik set těžkých tanků. V Bavorsku byla umístěna další dalekonosná děla schopná vystřelit atomové střely.

● Západní Berlín má nyní "Náměstí Daga Hamarskjolda". Příslušný návrh byl městskou radou přijat jednomyslně.

● Americká senátorka Margaret Ch. Smith byla moskevským radíem titulována doslova takto: "krvežíznivá mrňavá žena s lidožroutskými choutkami."

● Britská vláda uvažuje o znovu-zavedení povinné vojenské služby.

● V Austrálii se natáčí film o válečných zkušenostech poručíka, dnes presidenta Kennedyho v Tichomoří. Film má název "PT 109" — podle válečného plavidla, kterému Kennedy velel.

● Přes nátlak Kremle ani dnešní Castrova vláda na Kubě neuznala formálně východoněmeckou lidově-demokratickou republiku.

● Polský premiér Gomulka napadl veřejně "panikáře, kteří dostanou záchvaty válečné" psychosy kdykoliv vidí vojáky na pochodu." Upozornil obyvatele, že si musí na takové scény zvyknout.

● Občanské nepokoje vypukly před časem v severním Rumunsku, zvláště v okolí města Suceava. Policie zatkla přes 80 osob.

● Komunistickým partizánům v Již. Vietnamu se podařil únos plukovníka H. T. Nam-a, zástupce vietnamské vlády v Mezinárodní kontrolní komisi. Země se stěží brání komunistické infiltraci ze Severního Vietnamu.

● Při zřícení vojenské helikoptéry poblíž bavorské osady Wissing zahynul americký brigádní generál Henry M. Spengler. V troskách dopravního letounu RAF v Lybii přišlo o život 13 vojáků maltského původu.

● Středně těžké rakety americké výroby se staly středem pozornosti diváků při nedávné vojenské přehlídce v hlavním městě Formósy. President národní Číny prohlásil, že jeho delegace ve Spojených národěch bude vzdorovat přijetí rudé Číny za řádné ho člena.

● Zkušební letadlo X-15 Sky Dart za pilotování majora L. White-a vzlétlo do výše 41 mil (215.00 stop). Letadlo stoupalo rychlostí 3,477 mil za hodinu.

● Veškeré obyvatelstvo ostrova Tristan de Cunha — v polovině cesty mezi Jižní Amerikou a Afrikou — bylo evakuováno po mocném výbuchu sopky, která tvoří jádro ostrova. Velká Británie nabídla uprchlíkům pohostinství.

● Francouzská policie zničila tajnou vysílku podzemní vojenské organizace poblíž alžírského hlavního města V celém Alžíru vládne nejistota.

● Bulharští uprchlíci přinesli zprávy, že sovětské černomořské lodě hlídají pozorně pobřeží Bulharska a Rumunska ve snaze zabránit možným útěkům do Turecka. Koncem července zničili sovětsí námořníci bez milosti rybářský člun s 18ti rumunskými uprchlíky.

● Švédský historik dr. S. Forschuvud údajně dokázal, že Napoleon byl otráven svými strážci na ostrově sv. Helena. Pachatelé užili arseniku.

● New-zélandský parlament přijal návrh zákona o odstranění trestu smrti za vraždu.

● Také ve Stockholmu požádalo o politický asyl několik sovětských turistů.

● Japonské ministerstvo zahraničí zveřejnilo bilanci sovětských zásahů do japonského průmyslového rybaření. Od začátku t. r. bylo Sověty zabaveno 76 rybářských lodí. Přes 500 rybářů bylo propuštěno po krátkém věznění.

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídka očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,
at Yonge St.

TORONTO

(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK

SVĚTOZNAMÉ AUTO BMW 700

- 50 mil na 1 galon
- 85 mil rychlost
- 65 mil průměrná rychlost

Spolehlivý, úsporný,
čtyřsedadlový vůz

Poslední modely právě došly
SEDAN \$ 1735 - COUPE \$ 1935
TÉŽ OJETÉ VOZY NA SKLADĚ
25 RONCESVALLES AVE, TORONTO
Z. A. MARTINEK

MODERNÍ POKOJE,
EVROPSKÁ,
FRANCOUZSKÁ KUCHYNĚ,
OBCHODNÍ, BANKETNÍ A
SVATEBNÍ MÍSTNOSTI
K DISPOSICI

ST. REGIS HOTEL

392 SHERBOURNE - WA 1-4135

Majitel: Otto Day.

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMpire 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VEREJNÝ NOTAR

57 Queen St. West, Toronto 1

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNÉ VAM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELÁŘ: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Listky na splátky neb za hotové

28. X. V MONTREAL

ČSNS v Kanadě, odbočka Montreal,
Tělocvičná jednota Sokol Montreal,
Canadian Legion, chapter T. G. Masaryk v Montreale a Společnost pro vědu a umění, odbočka Montreal pořádají v neděli dne 29. října 1961 v 8 hodin večer v auditoriu YWCA, Dorchester Blvd., Montreal

DVOŘÁKŮV VEČER

Slavnostní projev pronese pan Fr. Němec, čestný předseda ČSNS.

Československá veřejnost je na tento večer srdečně zvána.

VŠETKY DRUHY POISTENIA

Auto - Požární - Obchodné

Životné - Zdravotné - Penzijné

VELIN INSURANCE AGENCY

DR. D. VELIN

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121

DON MILLS, ONT.

115 PLATEAU CRESCENT

Ušetříte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

ADVOKÁT

a VEREJNÝ NOTAR

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Kanc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKAR

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

PRVOTŘÍDNÍ

UZENINY A MASA

nakupujte u krajaňské firmy

BLOODALE

MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOŠT FANTL

IMPERIAL RESTAURANT

Roman Regep, Prop.

BEST COFFEE IN TOWN

216 Christina Street North

Sarnia, Ont.

ED. 7-9031

ČESKÁ CUKRÁRNA

V HAMILTONĚ

doporučuje

vítězné dorty

mandlové a ořechové,

české punchové dorty

a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. — JA 9-2323

Navštivte naši kavárnu!

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

NOVÉ KOZICHY

NA MÍRU. PŘE-

MODELOVÁNÍ

Zboží se zárukou

Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON,

Ontario - Tel.: JA. 2-9225

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

ČSNS TORONTO

Dámský odbor ČSNS v Torontě

započal opět svoji činnost 21. září 1961. Sestry se sešly v Masarykově domě a oslavily společně "první narozeniny" spolku. Předsedkyně zahájila schůzi přivítáním starých i nových členek. Následovalo řešení klubovních záležitostí, hlavně ve spojitosti s našim listopadovým BAZAREM. Na programu večera byly rozmanité talenty a výrobky členek odboru: zpěv, ruční práce, fotografie, básně, mezi nimiž byly též předneseny ruské i francouzské a na konec barevný film o mývalovi. Účast byla velice pěkná na této schůzi a sestry byly rády, že se opět po několika měsících všechny na vzájem uviděly. Do té doby, než se ženy opět sejdou na své říjnové schůzi, mají na programu dva pracovní večery, které budou věnované přípravám na Bazar. E. Veznerová.

WINNIPEG

Odbočka ČSNS a Kanadsko-československá podporující jednotka ve Winnipegu, 154 McKenzie St. uspořádají u příležitosti 43. výročí prohlášení Československé republiky — **S l a v n o s t n í b a n k e t** v sobotu dne 28. října 1961 v 7 hod. večer.

MONTREAL

Náboženská oslava jubilea republiky v Montreale. — Česká náboženská osada v Montreale uspořádá u příležitosti 43. výročí Československé republiky v neděli 5. listopadu ve velké kapli College Brébeuf, 3200 Cote St. Catherine Road **Východní Liturgii**, slavné bohoslužby v jazyku staroslovanském, jak je konali sv. Cyril a Metoděj v našich vlastech před tisíci roky. Celebrazuje Swieszczenojerej Mykola Kusyhniryk, duch. správce I. Ukrajinského kostela a profesor university v Montreale. Spolucelebrazuje dp. Jan Krajčar, S. J., profesor kněžského semináře z Toronta. Účinkuje chrámový sbor sv. Michala Archanděla za řízení p. Wasyla Bryniawského. Sváté přijímání pod obojí způsobou. Úprava kněžiště: P. Jan N. Lang, S. J. Začátek v 10 a.m., konec v 11.45 a.m. Národní kroje, družičky, hosté vítáni. Autobus č. 129 a 51. K hojné účasti zve Liga Cyrilometodějská a Česká duchovní správa (P. A. Pelikán, S. J.) Mír všem. Hospodin pomiluj.

ČESKÉ BOHOSLUŽBY v Montreale se konají každou neděli v 10.00 a.m. v kapli koleje St. Jean-de-Beuf, 3200 Cote St. Catherine Road, s českým zpěvem a kázáním.

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

Finský prezident Urho Kekkonen navštívil místní finskou kolonii. Ve Waterloo byl jmenován čestným doktorem filosofie.

Od 20. do 28. října se v Automotive Bldg. na CNE koná výroční Skandávská výstava. V kulturních programech účinkují různé taneční skupiny, finští tělocvikáři a několik pěveckých sborů.

Do Mezinárodního ústavu se přičlenily tyto etnické organizace: Bělo ruské národní sdružení, Maďarská taneční skupina Bihari, maďarský Kodaly-Zoltan orchestr a Bulharský národní spolek v Kanadě.

Kanadské sdružení lidových tanečníků (Can. Folk Dancing Association) 12 Westmoreland Ave., Toronto 4, oznámilo, že ve dnech 12. až 14. ledna 1962 uspořádá v Massey Hall první Festival Svobody. V programu se praví, že to bude manifestace mládí, svobody, kultury, tradice a anti-komunistického ducha.

V umělecké galerii na rohu Beverly a Dundas Sts. probíhá série přednášek nazvaná "Odkaz Francie". Ve středu promluvil prof. Robert Finch z místní university (francouz. odd.) na téma "Zahrady a Kašny Francie". Seriál potrvá do 6. prosince.

Rakouský lyžařský klub v Torontě uspořádá koncem února 1963 třítydenní hromadný výlet svých členů do rakouských Alp.

Národní svaz Poláků v Kanadě vydal resoluci, ve které protestuje proti zákazu vyučování náboženství na školách v Polsku. Resoluce byla přijata na nedávném sjezdu v Kingstonu.

Satirická komedie "The Madwoman of Chaillot" se bude dávat v divadle Crest, 551 Mt. Pleasant Rd. ve dnech 8. listopadu až 2. prosince.

Zajímavé řezbářské výtvořky vystavoval na Národní etnické výstavě pan E. Bahrynowski, majitel firmy Polcan Import, 27 Tyrrel Ave, Toronto. Výstavka se těšila značné pozornosti návštěvníků.

Předseda kanadské liberální strany byl jedním z prvních dárců, kteří na večeri v klubu Harmonie přispěli do studijního fondu, který byl založen Sdružením německo-kanadských profesionálů a obchodníků. Z fondu bude vyplácena podpora studentům německého původu na universitách v Torontě a ve Waterloo.

Podle všech náznaek zúčastní se slavnostní recepce na počest profesora dr. Václ. Hlavatého v Sokolovně na

1621 Dupont St. v neděli 29. října rekordní počet kanadských hostů, jakož i zástupců denního a etnického tisku. Pořadatelem recepce je torontská odbočka ČSNS za předsednictví dr. Karla Jeřábka.

V Church of All Nations na Queen St. West budou letos opět obnoveny populární mezinárodní bazáry. Letošní podzimní "jarmark" připadá na dny 7. až 9. listopadu. Každý večer má být v hlavním auditoriu kostela pestrý kulturní večer.

Od 23. října do 11. listopadu se v O'Keefe Centre hraje veselohra "The Gay Life". V hlavních rolích: Walter Chiari, Barbara Cook a Jules Mushin.

Místní švédská kolonie vzpomněla na první světovou válku. Slavnostní mše se konala v Prvním Lutetinském kostele na Bond Street za účasti

The advertisement for Canada Savings Bonds features a large, detailed illustration of a bond certificate. The certificate is titled "CANADA" and includes the word "INTEREST" and the rate "4 1/2%". It also features a signature and a date. Surrounding the main certificate are several smaller cards or coupons, each with a different illustration and text. One card shows a graduation cap and the word "VZDĚLÁNÍ" (Education). Another card shows a house and the words "NOVÝ DOMOV" (New Home). A third card shows a person working and the word "CESTOVÁNÍ" (Travel). The overall theme of the advertisement is the benefits of saving through Canada Savings Bonds, specifically highlighting how the funds can be used for education, home ownership, and travel.

Ušetříte si na věci, o kterých sníte!

STEJNĚ JAKO LONI, i letos nabízí kanadská vláda všem občanům bez rozdílu vládní půjčky (Canada Savings Bonds), jako nejjistější a nejvýhodnější způsob šetření.

PŘES MILION OBČANŮ ušetřilo touto pohodlnou cestou přes jeden bilion dolarů — jenom za loňský rok.

NESMÍRNÁ OBLIBA kanadských bondů se dá vysvětlit v několika bodech:

• Jejich zakoupení je snadné, buď za hotové peníze nebo na měsíční splátky, v kterékoliv bance, u investičního obchod-

níka, v půjčovně peněz nebo prostřednictvím Vašeho zaměstnavatele (dobrovolnými srážkami z platu).

• Jejich hodnota je různá: od 50ti dolarů do 5.000 dolarů.
• Kdokoli může být majitelem bondů (i děti). Jedna osoba si může zakoupit tyto cenné papíry v hodnotě 10.000 dolarů.

• Úrok se hromadí ve formě výročních kupónů — první rok 4 1/2 procenta, po dalších šest let vždy 4 1/2 procenta, další tři roky po 5ti procentech.

• Dají se proměnit v hotové peníze kdykoliv, v kterémkoliv peněžním ústavu. K původní hodnotě Vám banka vyplatí také příslušný úrok.

KUPTÉ SI

ZARUČENĚ SPOLEHLIVĚ

CANADA SAVINGS BONDS

PROSPĚJÍ VÁM — I KANADĚ!

KAŽDÝCH \$100.- POUZE \$5.26 ROČNĚ

včetně trojnásobného pojištění zápůjček

V E V A Š Í K A M P E L I Č Ě

NA 869 A. BLOOR STREET WEST, TORONTO - LE 4-3348
Úterý a Čtvrtek: 7-9 hodin večer; Sobota: 1-4 hodin odpoledne.